

leest men: „In het V. V. Tweede Kamer Begroting 1906 heette het dat de aanvankelijke resultaten de verwachtingen overtroffen.” En daartusschen wordt al wat in 1902 en 1903 is verhandeld geresumeerd in dezen eenen zin: „Tot den aanleg werd overgegaan.” Zelfs het jaartal der beslissing ontbreekt.

Mijn indruk is dat het boek in het algemeen geeft wat het belooft en dat het is wat het bedoelt te zijn.

Wie doel en strekking in het oog houdt zal bij het gebruik niet vaak teleurgesteld worden; hij zal in het boek vinden een beknopt overzicht van het voornaamste dat in de Staten-Generaal over de West-Indische Koloniën is gehandeld van 1897—1917. Bij de raadpleging bedenke men dat de gids slechts oriënteren wil en dat de preciese en uitvoerige inlichting uit de stukken zelve moet worden geput.

I.

Tijdschrift voor Zielkunde en Opvoedingsleer, onder bestuur der Docenten van het Psychologisch en Paedagogisch Instituut der R. K. Leergangen te 's Hertogenbosch, met medewerking van I. VAN DEN BERG enz. Xe Jaargang, 5e Aflevering. Jan. 1918. Uitgegeven door de R. K. Leergangen bij C. N. Teulings te 's Hertogenbosch.

Bij de intrede van zijn tienden jaargang ontving het tijdschrift: *Opvoeding en Onderwijs* den nieuwen naam, die hierboven vermeld wordt, en onderging het ook naar inhoud en doel eene belangrijke wijziging. In zijn ouden vorm was het, gelijk het woord *Ter Inleiding* verklaart, hoofdzakelijk praktisch georiënteerd; in zijne nieuwe gedaante wil het ook aan theoretisch wetenschappelijke, vooral psychologische, vraagstukken eene plaats geven. Zoolang er hier te lande nog geen tijdschriften bestaan, die zich aan speciale onderafdeelingen der zielkunde wijden, zet de Redactie de Psychologie in haar geheele breedte op haar program en neemt er met name ook de kinderzielkunde in op. Voorts blijft het tijdschrift niet alleen aan zielkunde, maar ook aan opvoedingsleer gewijd; het wil daarom het geheele gebied der paedagogiek overzien en dus zoowel de lichamelijke, als de intellectuele en de ethische opvoeding omvatten. Hoeveel dit alles reeds zij, het program is er nog lang niet mede uitgeput. De Redactie neemt zich voor, in dit tijdschrift ook te publiceeren de diverse onderzoekingen, die door het Instituut te 's-Hertogenbosch worden georganiseerd; onder den naam van Algemeen Overzicht denkt zij de aandacht te vestigen op belangrijke bewegingen of verschijnselen, die op psychologisch en paedagogisch gebied zich voordoen; eene Kroniek zal verslag geven van de voornaamste gebeurtenissen op dit terrein; een Tijdschriften-schouw zal de lezers op de hoogte houden van de belangrijkste artikelen, die in periodieken het licht zien, en eene Boekbespreking zal inlichten omtrent de litteratuur, die in anderen vorm verschijnt.

Dat mag metterdaad een rijk en breed program heeten; maar de namen der zes Docenten aan het Bossche Instituut en van een vijftiental op den omslag met name genoemde medewerkers waarborgen, dat dit program zal worden uitgevoerd. Reeds de eerste aflevering geeft daarvan een overtuigend bewijs. Na het korte woord *Ter Inleiding* volgt een zaakrijk en helder doordacht opstel van Dr. Hoogveld over Psychologische Arbeidsverdeling. Dr. Roels geeft in een artikel over het schatten van afstanden eene merkwaardige proeve van experimenteele psychologie. De Heer G. Voskuilen handelt over Seminarie-opleiding, en maakt duidelijk, waarom deze door de Roomsche kerk steeds voor hare aanstaande geestelijken wenschelijk werd geacht. In aansluiting bij Dr. van Ginneken's roman van een kleuter wijdt Fr. S. Rombouts een opstel aan de Studie der Kindertaal. De Heer I. van den Berg begint eene zeer actueele studie over Psychologie en Logica. In het Algemeen Overzicht stelt Dr. F. Roels ons op de hoogte van De Psycho-analyse in Nederland. De Kroniek deelt enkele wetenswaardigheden mede, en de bespreking van een paar boeken sluit de eerste aflevering af, die 112 bladzijden groot is en om de drie maanden door eene andere gevolgd wordt. Ofschoon dit R. Kath. tijdschrift Protestanten wel tot eenige jaloerschheid kan verwekken, omdat zij op dit uitgebreide terrein daar niets ebenbürtigs naast kunnen stellen, begroeten wij het toch met vreugde, en hopen er veel uit te leren. Van belangstellende kennismaking, ook in onze kringen, kan het, naar wij vertrouwen, zich verzekerd houden.

Amsterdam.

Dr. H. BAVINCK.

Vaderlandsche Nieuw-Klassieke Beschouwingen, door C. R. DE KLERK. Voor rekening van den schrijver geëxploiteerd door de Maatschappij voor goede en goedkoope lectuur te Amsterdam.

In dit boek, dat 245 bladzijden telt en uitgegeven werd met geldelijken steun van de „Vereeniging tot het bevorderen van de beoefening der wetenschappen onder de Katholieken in Nederland”, heeft de schrijver eenige opstellen vereenigd, die reeds een twaalf of vijftien jaren geleden geschreven en in de periodiek *Van Onzen Tijd* gepubliceerd waren, maar nu in een afzonderlijken bundel het licht zien en met een feuilleton uit het Handelsblad van 3 Aug. 1916 over Nederlandsch gymnasiumal vermeerderd zijn. De opstellen dagteekenen dus uit verschillende tijd en loopen ook over verschillende onderwerpen (Erasmiaansche geest en modern kunstbegrip: Augustinus; Kinderen en Antieken; The new education; Moderner hogere opvoeding; Het rapport van Prof. Bolkestein; Nederlandsch gymnasiumal; en Een nationaal-klassiek gedicht onklassicistisch beschouwd). Maar ze vormen toch één geheel en worden door ééne gedachte beziel. Zij keeren zich n.l. alle te zamen tegen de klassicistische, dat is, eenzijdig intellectualistische, grammatisch-litteraire behandeling van de klassieken op onze gymnasia en universiteiten, welke hier te lande inzonderheid door